



9. Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και ελληνική πραγματικότητα. Μελέτες περίπτωσης

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Εαρινό εξάμηνο 2022-23

Δρ. Άννα Κουρτεσοπούλου

1^η Μελέτη Περίπτωσης

Αειφόρος τουριστική ανάπτυξη: Καταδυτικός Τουρισμός σε Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές και Θερμαλισμός σε Περιοχές Ιαματικών Φυσικών Πόρων (Αβράμη, Δεμερτζής, Αρμενάκης, 2021)



1^η. Μελέτη περίπτωσης

Σκοπός

2 περιπτώσεις μελέτης, που αφορούν στην ανάπτυξη Ειδικών και Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού σε περιοχές με ειδικά καθεστάτα προστασίας ή/και ειδικά χαρακτηριστικά:

- α) Καταδυτικός τουρισμός σε Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές.
- β) Θερμαλισμός σε Περιοχές Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Η τελική έκθεση έκτασης 180 σελίδων είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ΕΚΚΕ
<https://www.ekke.gr/research/outcomes/deliverables-files/26>

1. Στόχοι



Στόχοι της έρευνας

- ✓ χαρτογραφηθεί το πλαίσιο διακυβέρνησης και οι εμπλεκόμενοι φορείς,
- ✓ αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και να αναδειχθούν οι αδυναμίες διαχείρισης και αποτελεσματικής εφαρμογής, καθώς τα οφέλη που έχουν προκύψει,
- ✓ διαφανούν τα σημεία σύγκλισης και απόκλισης των εμπλεκόμενων φορέων σε ό,τι αφορά τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη περιοχών με πλούσιους φυσικούς πόρους και να αναζητηθούν πολιτικές και μέτρα που απολαμβάνουν την αποδοχή του συνόλου των εμπλεκόμενων μερών (win-win solutions)
- ✓ προσδιοριστούν οι προϋποθέσεις υπό της οποίες μπορούν να συνυπάρχουν αρμονικά οι στόχοι περιβαλλοντικής προστασίας και τουριστικής ανάπτυξης,
- ✓ διατυπωθούν προτάσεις πολιτικής για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη της περιοχής των Κυκλάδων.

Έρευνα πεδίου

στη Ζάκυνθο, την Κύθο, τη Μήλο και τη Σαντορίνη

Κύρια συμπεράσματα:

- ✓ Οι περισσότεροι τοπικοί φορείς υπογραμμίζουν τα περιθώρια ανάπτυξης του καταδυτικού τουρισμού στην περιοχή τους, η οποία εκτιμούν ότι θα συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής τους και στην προσέλκυση περισσότερων τουριστών
- ✓ ουσιαστική έλλειψη ενημέρωσης των εμπλεκόμενων ομάδων αλλά και της τοπικής κοινωνίας για τις Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (ΘΠΠ) που έχουν θεσμοθετηθεί στο νησί τους
- ✓ εκτιμά ότι η θεσμοθέτηση της ΘΠΠ θα έχει και αρνητικές επιπτώσεις, πρωτίστως για τους επαγγελματίες αλιείς, έστω βραχυπρόθεσμα
- ✓ ύπαρξη αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών και κυρώσεων που να αποθαρρύνουν παραβατικές συμπεριφορές αναδεικνύεται ως η κυριότερη πρόκληση για τη λειτουργία των υφιστάμενων και των πρόσφατα θεσμοθετημένων ΘΠΠ.
- ✓ η επίτευξη της συνέργειας των στόχων της περιβαλλοντικής προστασίας και της τουριστικής ανάπτυξης προϋποθέτει επιπλέον και τη βελτίωση των υποδομών.

2^η Μελέτη Περίπτωσης

Λιθόστρωτες οδοί & μονοπάτια της Άνδρου: διαχρονικοί κοινωνικοί πόροι. Γνωριμία με τους παλαιούς χειροποίητους δρόμους και τα μονοπάτια της Άνδρου & το έργο συντήρησης & ανάδειξης τους (Καραγιάννη, 2015)

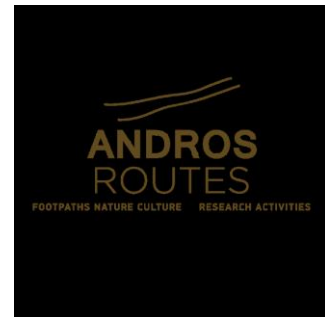


2^η. Μελέτη περίπτωσης

Πεζοπορικές διαδρομές της Άνδρου : Ευκαιρίες για τους επαγγελματίες & την εξέλιξη του νησιού

σημαντικό κομμάτι της τοπικής οικονομίας που ακόμη δεν έχει γίνει αντιληπτό το μέγεθος της προοπτικής του για την Άνδρο

- ✓ Άμβλυνση εποχικότητας του τουρισμού
- ✓ Ενίσχυση της απασχόλησης-νέα επαγγέλματα (ξεναγοί, μεταφορείς, προώθηση τοπικών προϊόντων)
- ✓ Ενίσχυση των κατοίκων των χωριών
- ✓ Παρουσία ανθρώπων που εκτιμούν τη φύση και τον πολιτισμό του τόπου
- ✓ Κίνητρο διατήρησης του φυσικού & πολιτισμικού πλούτου της Άνδρου



η προσπάθεια Andros Routes

- ✓ 2009 ίδρυση του μη κερδοσκοπικού φορέα «Ερευνητικό Κέντρο Άνδρου» – μετουσίωση έρευνας σε δράσεις για το περιβάλλον και τον πολιτισμό της Άνδρου – έμφαση στη στήριξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- ✓ Andros Routes : συστάδα δράσεων για την καταγραφή προφορικής ιστορίας, τη φροντίδα των μονοπατιών και τη στήριξη των ειδικών και «εναλλακτικών» μορφών τουρισμού με έμφαση στον πεζοπορικό τουρισμό
- ✓ Έρευνα : Καταγραφή προφορικής ιστορίας - χαρτογράφηση μονοπατιών & αγροτικών μνημείων - Δράσεις : εθελοντικοί καθαρισμοί μονοπατιών, ξεναγήσεις, παρουσιάσεις, ευρωπαϊκή πιστοποίηση μέρους του δικτύου πεζοπορικών διαδρομών της Άνδρου - Εκδόσεις-τουριστική προβολή της Άνδρου βιβλίο, χάρτες, φυλλάδια, ηλεκτρονικές παρουσιάσεις της Άνδρου, δημοσιεύσεις και ξεναγήσεις σε δημοσιογράφους, πιστοποίηση μονοπατιών
- ✓ Ο στόχος για τα μονοπάτια : η δημιουργία μιας σταδιακά αυτοτροφοδοτούμενης δομής φροντίδας τους, με μικρές βοήθειες από πολύ κόσμο- ακολουθώντας καλές πρακτικές περιοχών του εξωτερικού
- ✓ ομάδα Andros Routes : τα μέλη της εθελοντές- μη αμειβόμενοι

η προσπάθεια Andros Routes

- ✓ Ιδιώτες χορηγοί εργατικών χεριών, υλικών, κόστους εντύπων και δαπανών που απαιτήθηκαν (Polembros (Σ. Πολέμης), Kouros (Γ. & Χ. Τσεπέρκα), Ν. Τριπόδης, Soap by Eleni (Κουρτέση Ελ.), οικογένεια Γκούμα, Βρατσάνου Β., εκδόσεις Gutenberg κα. που αναφέρονται αναλυτικά στο newsletter μας)
- ✓ Σύλλογοι που συνεργάστηκαν σε όλο το νησί
- ✓ Κάτοικοι περιοχών & τοπικοί σύμβουλοι
- ✓ Επαγγελματίες
- ✓ Παθιασμένη και αγαπημένη εθελοντική ομάδα
- ✓ Ευχαριστημένοι επισκέπτες
- ✓ Πάνω από 200 άνθρωποι υποστήριξαν με κάποιο τρόπο



HIKING ON ANDROS

η προσπάθεια Andros Routes

- ✓ Έκδοση βιβλίου σε αγγλικά & ολλανδικά, χάρτη, φυλλαδίων σε αγγλικά, γερμανικά, ελληνικά για την Άνδρο
- ✓ Πραγματοποίηση τακτικών πεζοποριών φροντίδας των μονοπατιών & ξεναγήσεων
- ✓ Ιστοσελίδα σε 4 γλώσσες/βοήθημα για τους περιπατητές
- ✓ Συμμετοχή σε εξειδικευμένη τουριστική έκθεση στη Γερμανία υπό την αιγίδα της Γερμανικής Ορειβατικής Ομοσπονδίας τον περασμένο Σεπτέμβριο
- ✓ Σε διαδικασία ολοκλήρωσης η πιστοποίηση μέρους του δικτύου των μονοπατιών της Άνδρου με το ευρωπαϊκό σήμα ποιότητας Leading Quality Trails-Best of Europe το οποίο σχεδίασε και διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ορειβατικών Συλλόγων



Δυσκολίες-προβλήματα που αντιμετωπίσαμε

- ✓ Αποκόλληση σημάτων από κατοίκους των περιοχών
- ✓ Κλοπή πινακίδων
- ✓ Εντυπωσιακός βαθμός αναβλάστησης
- ✓ Μπάζωμα και κατάληψη μονοπατιών από περιοίκους
- ✓ Καταστροφές από διανοίξεις δρόμων
- ✓ σκουπίδια-αντιμετώπιση των μονοπατιών ως χωματερών

Ευρωπαϊκή πιστοποίηση ποιότητας τμήματος του δικτύου μονοπατιών της Άνδρου

Τι καθιστά μια πεζοπορική διαδρομή ποιοτική ;

- ✓ Να βρίσκεται μέσα σε φύση
- ✓ Να περιλαμβάνει «στενά» τμήματα
- ✓ Να διαθέτει φιλική στον περιπατητή σηματοδότηση
- ✓ Να διαθέτει ξεκάθαρη σήμανση
- ✓ Να διέρχεται από σημεία με εντυπωσιακές θέες
- ✓ Να περιλαμβάνει μικρές περιπέτειες/εκπλήξεις
- ✓ Να περιλαμβάνει σημεία φυσικής ομορφιάς
- ✓ Να περνά από γραφικούς οικισμούς
- ✓ Να περιλαμβάνει πολιτισμικά θέλγητρα
- ✓ Να διέρχεται από σημεία/υποδομές στάσεων για ξεκούραση
- ✓ Να υπάρχει διασφάλιση συνεχούς προσβασιμότητας
- ✓ Να διαθέτει ενημερωτικές πινακίδες
- ✓ Να διέρχεται από εντυπωσιακά τοπία
- ✓ Να υπάρχουν σημεία που παρέχονται υπηρεσίες

- ✓ **Leading Quality Trails-Best of Europe**, Ζετούς διάρκειας
- ✓ Σημαντική προβολή της Άνδρου σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- ✓ Δέσμευση για διαφύλαξη του δικτύου μονοπατιών



Βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη πεζοπορικού τουρισμού & LQT

- ✓ Τα καθαρά μονοπάτια & τα όμορφα τοπία αποτελούν το θεμέλιο για την ανάπτυξη πεζοπορικού τουρισμού
- ✓ Το σήμα ποιότητας Leading Quality Trails διαθέτουν διαδρομές Αυστρία-Γερμανία, Λουξεμβούργο-Βέλγιο, Σουηδία και πρόσφατα στην Ελλάδα
- ✓ Σε προχωρημένη φάση η διαδικασία για την πιστοποίηση των μονοπατιών της Άνδρου χωρίς να λείπουν τα προβλήματα
- ✓ Αποκόλληση σημάτων και κλοπές πινακίδων
- ✓ Καταστροφές μονοπατιών
- ✓ Οι δύσκολες καιρικές συνθήκες της τελευταίας χρονιάς
- ✓ Η ανάγκη επισκευής καταστροφών και εξομάλυνσης παλαιών διαδρομών που βρισκότουσαν σε αχρηστία
- ✓ Δυσπιστία για την πιστοποίηση από κατοίκους περιοχών

Andros Route : η διαδρομή της Άνδρου

- ✓ Ξεκινήσαμε τέλη του 2013 :βάσει των προδιαγραφών του σήματος ποιότητας
- ✓ Έλειπε δίκτυο στη βόρειο Άνδρο – έγινε καταρχήν έρευνα και χαρτογράφηση, εν συνεχεία καθαρισμοί και σήμανση
- ✓ Έπρεπε να συμπληρωθεί, να διορθωθεί και να ενισχυθεί η σήμανση στις υπάρχουσες διαδρομές
- ✓ Έπρεπε να γεφυρωθούν τμήματα μεταξύ τους και να σημειωθούν
- ✓ Η επιλογή της διαδρομής οριστικοποιήθηκε αρχές Ιουλίου 2015 -ήταν δύσκολη (αρκετά km σφραγισμένου terrain και τμήματα κατά μήκος αυτοκινητόδρομων)
- ✓ Έγινε προσπάθεια να συμπεριληφθούν :
- ✓ Όσο το δυνατό περισσότερα απομακρυσμένα χωριά της Άνδρου και
- ✓ όσο το δυνατό περισσότερα μνημεία της Άνδρου
- ✓ η υπό πιστοποίηση διαδρομή της Άνδρου – σχεδόν 100χλμ
- ✓ Η Άνδρος θα είναι ο πρώτος νησιωτικός προορισμός σε Ευρώπη & Ελλάδα με πιστοποιημένη πεζοπορική διαδρομή

Andros Route : η υπό πιστοποίηση διαδρομή της Άνδρου

- ✓ Περάσαμε με θετικό αποτέλεσμα τον έλεγχο στις αρχές Ιουλίου 2015
- ✓ σε 2 μήνες αναμένεται να ολοκληρωθεί η διαδικασία
- ✓ Το αίτημα προσυπέγραψε ο Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου, ο Έπαρχος Άνδρου & ο Δήμαρχος Άνδρου

Εκκρεμούν :

- ✓ Βελτίωση βατότητας κάποιων διαδρομών
- ✓ Μικρές αλλαγές σε οδεύσεις
- ✓ Προσθήκη pictograms σε σημεία του δικτύου που θα υποδηλώνουν νερό, μνημείο, πρόσβαση σε μέσο μεταφοράς, κα.
- ✓ Προσθήκη ενημερωτικών πινάκων με χάρτη σε 10 κομβικά σημεία

Περισσότερες πληροφορίες στο site <https://www.androsroutes.gr/el/>

3^η Μελέτη Περίπτωσης

Ορεινός τουρισμός καλές πρακτικές-εξωτερικό

1. Τοπικό μικρό-δίκτυο αλπικού τουρισμού
2. Το μονοπάτι των Άλπεων
3. Οι γεύσεις των βουνών
4. Ο οικολογικός δήμος του Gotland



1. Τοπικό μικρό-δίκτυο αλπικού τουρισμού

Βίντεο

https://www.youtube.com/watch?time_continue=29&v=4e3o8AvNmU&embeds_euri=https%3A%2F%2Fwww.autourdumontblanc.com%2F&feature=emb_title

Η φύση του έργου

- ✓ ένα δίκτυο παρόχων προϊόντων και υπηρεσιών περιμετρικά των Άλπεων
- ✓ προωθεί την αυθεντική ανακάλυψη του φυσικού, πολιτιστικού και κοινωνικού πλούτου της περιοχής
- ✓ δίγλωσσοι χάρτες με τα μονοπάτια που ενδείκνυνται για πεζοπορία, ταυτόχρονα παρουσιάζοντας τους τόπους κατά το μήκος των διαδρομών και τι διαθέτουν για τον επισκέπτη, καθώς και την προσβασιμότητα τους με τη δημόσια συγκοινωνία

η καινοτομία αυτής της δράσης

- ✓ έγκειται στη δημιουργία ενός **δικτύου** μεταξύ μικρής κλίμακας τοπικών επιχειρήσεων στον αγροτικό τομέα (παραγωγοί τοπικών προϊόντων – κυρίως τυριά, γιαούρτια, μέλι, μαρμελάδες και κρασί), στο τουριστικό τομέα (μικροί παραδοσιακοί ξενώνες, και ορεινά καταφύγια), στη σίτιση (μικρά εστιατόρια και μαγειρεία), και στο πολιτισμό (μικρά μουσεία και γκαλερί, καμπαναριά, μύλοι, κλπ), προκειμένου να δημιουργηθεί ένα βιώσιμο τουριστικό προϊόν, ως συμπληρωματική λύση ανάδειξης της περιοχής, αλλά και της δραστηριοποίησης του τοπικού πληθυσμού και σε άλλους τομείς οικονομικής δραστηριότητας

Περισσότερες πληροφορίες στο site www.autourdumontblanc.com

2. Το μονοπάτι των Άλπεων

Η φύση του έργου

- ✓ είναι ένα από τα μεγαλύτερα και πιο όμορφα υπάρχοντα μονοπάτια για πεζοπορία. Συνολικά το μονοπάτι εκτείνεται για περίπου 5,000 χιλιόμετρα και διαθέτει 342 σημεία αναφοράς. Επίσης εκτείνεται σε τουλάχιστον επτά διαφορετικές χώρες ξεκινώντας από τη Σλοβενία κοντά στη Τεργέστη, διερχόμενο από την Αυστρία, τη Γερμανία, το Λιχτενστάιν, την Ελβετία, την Ιταλία και τη Γαλλία καταλήγοντας κοντά στις παγκοσμίου φήμης παραλίες του Μονακό
- ✓ να συμβάλει στη διατήρηση των ξεχωριστών τοπικών πολιτισμών που υπάρχουν στην οροσειρά των Άλπεων.
- ✓ Κατά τη διαδρομή, ο επισκέπτης μπορεί να επιλέξει διάφορους χώρους για ξεκούραση, από υπαίθριες κατασκηνώσεις, μέχρι μικρά χωριάτικα σπιτάκια
- ✓ Υπάρχει η δυνατότητα μέσω της ιστοσελίδας ο επισκέπτης να φτιάξει το δικό του ταξιδιωτικό οδηγό ανάλογα με τις διαδρομές που θα επιλέξει **Create your own guidebook - παρέχοντας με αυτό τον τρόπο εξατομικευμένη εξυπηρέτηση**

Περισσότερες πληροφορίες στο site www.via-alpina.org

3. Οι γεύσεις των βουνών

Η φύση του έργου

- ✓ Περισσότερα από 88 πολύ μικρά καταστήματα στις Άλπεις συμμετέχουν στο πρόγραμμα με τίτλο «γεύσεις των βουνών»
- ✓ **Ο στόχος της πρωτοβουλίας** είναι η διατήρηση και η διάδοση της γαστρονομικής κουλτούρας των βουνίσιων περιοχών και η προώθηση της τοπικής οικονομίας
- ✓ Οι συμμετέχοντες έχουν δεσμευτεί να προσφέρουν ένα τουλάχιστον κύριο πιάτο, ένα χορτοφαγικό γεύμα, και ένα μη αλκοολούχο και ένα αλκοολούχο ποτό με υλικά που προέρχονται από την τοπική παραγωγή
- ✓ Προετοιμασμένα εκ των προτέρων τα προϊόντα προσφέρονται σε οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο – τα περισσότερα δε είναι προϊόντα βιολογικής παραγωγής.
- ✓ Η υλοποίηση του προγράμματος εξασφαλίζει ένα επιπλέον εισόδημα για τους ορεσίβιους αγρότες, βοηθώντας έτσι στη διατήρηση και συνοχή του τυπικού αλπικού ορεινού τοπίου
- ✓ Οι διοργανωτές του προγράμματος, τρεις τοπικοί ορειβατικοί σύλλογοι, προσπαθούν να βελτιώσουν την επικοινωνιακή στρατηγική του προγράμματος και να διατηρήσουν και να βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, αφού το πρόγραμμα έχει κριθεί ικανοποιητικά επιτυχές κατά τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του

Περισσότερες πληροφορίες στο site www.alpenverein.de/huetten-wege-touren/huetten/huettenkampagnen/umwelt-kampagnen-entwicklung_aid_10220.html

4. οικολογικός δήμος του Gotland

Η φύση του έργου

- ✓ Η προστασία του περιβάλλοντος έχει μεγάλη σημασία για τους κατοίκους του νησιού και η δημοτική αρχή έχει δεσμευθεί ότι μέσα σε μια γενιά το νησί θα έχει πλήρως εναρμονιστεί με τις αρχές της αειφορίας και θα αποτελεί ζώνη μηδενικών εκπομπών
- ✓ βιωσιμότητα πρέπει να αντανakλάται στη δομή της κοινότητας, στη χρήση γης, του νερού και της ανακύκλωσης.
- ✓ Κάθε κάτοικος του νησιού καθίσταται υπεύθυνος για την βιωσιμότητα του και ενθαρρύνεται από την κοινότητα να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση ενεργά.
- ✓ Το 1995 ψηφίστηκε από το δημοτικό συμβούλιο το κείμενο εργασίας «Όραμα 2010», ένα σημαντικό έγγραφο για τη σύνταξη του οποίου έγιναν ειδικές συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου και συναντήσεις εργασίας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- ✓ Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού και ειδικότερα των νέων, μέσω προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, που επικεντρώνονται στα πλεονεκτήματα της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και της ανακύκλωσης
- ✓ Ήδη το 40% της ενέργειας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενώ ο στόχος είναι ως το 2025 το 100% της ενέργειας του νησιού να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- ✓ Το νησί χρησιμοποιεί ένα σύστημα 12 δεικτών, οι οποίοι υιοθετήθηκαν από την Εθνική Ένωση Σουηδικών Οικολογικών Δήμων
- ✓ Το νησί Gotland βρίσκεται στο μέσο της Βαλτικής Θάλασσας και απέχει 90 χλμ. από τη Σουηδία – στην οποία και ανήκει – και 130 χλμ. από τις χώρες της Βαλτικής

4. οικολογικός δήμος του Gotland

Η έκθεση με τους **12 περιβαλλοντικούς δείκτες** ενσωματώνεται στον ετήσιο οικονομικό απολογισμό και στις δραστηριότητες του δήμου.

Οι δείκτες που χρησιμοποιούνται από το δήμο είναι οι εξής:

- [α] εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα,
- [β] ποσότητα επικίνδυνων αποβλήτων,
- [γ] ποσοστό βιολογικά καλλιεργημένης γης,
- [δ] ποσοστό δασοκάλυψης,
- [ε] ποσοστό προστατευόμενων περιοχών,
- [στ] συγκέντρωση οικιακών αποβλήτων για ανακύκλωση,
- [ζ] συνολικό ποσοστό οικιακών αποβλήτων,
- [η] ποσοστό βαρέων μετάλλων στα απόβλητα,
- [θ] ποσοστό χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- [ι] καταναλώσιμη ενέργεια για μεταφορές,
- [ια] δαπάνες αγοράς βιολογικών προϊόντων, και
- [ιβ] ποσοστό οικολογικά πιστοποιημένων σχολείων και ημερήσιων κέντρων φροντίδας

Περισσότερες πληροφορίες στο site
<https://ecopress.gr/proti-i-tilos-sta-deka-nisia-energiak/>

4^η Μελέτη Περίπτωσης

Μελέτη βιώσιμης ανάπτυξης του προορισμού «Αστυπάλαια»

Deloitte (2020)



Αστυπάλαια

1. Στρατηγική & πλάνο ανάπτυξης
2. Στοχευόμενο κοινό και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα
3. Προτεινόμενοι στρατηγικοί άξονες & δράσεις
4. Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την βιώσιμη ανάπτυξη των μικρών νησιών του Αιγαίου-το παράδειγμα της Αστυπάλαιας (Κομνηνέας, 2022)

Περισσότερες πληροφορίες στο site

https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/gr/Documents/about-deloitte/gr_Astypalaia_Strategy_Study_Executive_Summary_January_2021_noexp.pdf

&

https://presentations.boussias.com/files/_boussias_conferences_content/presentations/smart_sustainable_cities/2022/Komineas_SmartCities2022.pdf

5^η Μελέτη Περίπτωσης
Αρχές Στρατηγικής Ανάπτυξης
Οικοτουρισμού στα Λευκά Όρη



Εθνικός Δρυμός Σαμαριάς

1. Πρωτογενές σχέδιο Βασικών Αρχών Στρατηγικής Ανάπτυξης Οικοτουρισμού (ΑΣΑΟ) στον Εθνικό Δρυμό Σαμαριάς και
2. Σχεδίου Δράσης (ΣΔ) στρατηγικής ανάπτυξης οικοτουρισμού στον

Περισσότερες πληροφορίες στο site

<https://www.samaria.gr/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%AD%CF%82-%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7%CF%82-%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%84%CE%BF%CF%85/?lang=el>

6^η Μελέτη Περίπτωσης Cultural Routes of the Council of Europe with network members in the Country

<https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/greece>



7^η Μελέτη Περίπτωσης
Ελληνικός Τουρισμός Σχέδια δράσης
Προορισμός «Δυτική Ελλάδα»
ΙΝΣΕΤΕ

<https://insete.gr/wp-content/uploads/pdf/proorismoi/proorismos-dutiki-ellada.pdf>

